

Bedömargruppens bedömningar

Lärosäte Högskolan Dalarna	Huvudområde/examen Grundlärarexamen, inriktning förskoleklass och årskurs 1-3	ID-nr A-2020-03-4970
Bedömning av utvalda bedömningsområden		
<p>Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet Förutsättningar Bedömning i den tidigare utvärderingen: <i>Inte tillfredsställande</i> I den tidigare utvärderingen framgår följande av bedömargruppens yttrande:</p> <p>"Den vetenskapliga kompetensen hos den undervisande personalen bedöms inte vara adekvat. I första hand gäller detta lärarkompetensen i relation till ämnesundervisningen i matematik och svenska. Lektorskompetens mot litteraturvetenskap eller litteraturdidaktik saknas helt. Huvuddelen av undervisningen inom ämneskurserna och de ämnesdidaktiska kurserna i matematik och svenska genomförs av adjunkter med magisterexamen som högsta akademiska merit. Den professionsrelaterade kompetensen bedöms dock vara adekvat på lång och kort sikt. Lärosätet arbetar aktivt med att kompetensutveckla nyrekryterad personal genom möjligheten att genomgå magister- eller masterutbildning. Som ett gott exempel vill bedömargruppen lyfta lärosätets arbete med den professionsrelaterade kompetensen i relation till de partnerskolor som är knutna till lärosätet.</p> <p>Den vetenskapliga miljön vid lärosätet bedöms vara tillfredsställande, och forskningsprofilen Utbildning och lärande samlar ett stort antal forskare vid lärosätet. Dessutom finns forskningsmiljöer i ämnena svenska och matematik. Bedömargruppen ser den professionsinriktade miljön som en styrka hos utbildningen. Här finns sedan länge en väletablerad samverkan med skolhuvudmän i regionen. Samverkan märks bland annat genom den nystartade arbetsintegrerade lärarutbildningen för inriktningen årskurs 4-6."</p> <p>Uppföljning av bedömningsområdet Förutsättningar Bedömning i uppföljningen: <i>Tillfredsställande</i></p> <p>Lärosätets analys av orsakerna till den ifrågasatta kvaliteten bedöms som tillfredsställande och de åtgärder som redovisas i åtgärdsredovisningen bedöms som rimliga och ändamålsenliga.</p> <p>Sammantaget anser bedömarna att de vidtagna åtgärderna ger tillräckliga förutsättningar för att lärosätet ska kunna säkra hög kvalitet i utbildningen.</p>		
<p>Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat Bedömning i den tidigare utvärderingen: <i>Inte tillfredsställande</i> I den tidigare utvärderingen framgår följande av bedömargruppens yttrande:</p> <p>"Det finns en genomtänkt struktur för hur studenterna ska nå examensmålen. Strukturen bygger på</p>		

Datum
2020-06-30Reg.nr
411-00165-20

att examensmålen kopplas till nyckelkompetenser som examensmålen ska leda fram till. Utbildningens utformning och genomförande säkerställer studenternas ämneskunskaper med en variation av olika examinationsformer. Bedömargruppen anser dock inte att utbildningen genom examination säkerställer att studenterna visar kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Lärosätet tillämpar ett system med tre roller i det självständiga arbetet: handledare, medbedömare och examinator. Examinator är alltid disputerad, medan handledare och medbedömare vanligen inte är det. Examinatorns roll är att formellt sätta det slutgiltiga betyget.

Lärosätet motiverar denna ordning med den låga andelen disputerade inom ämnena. Bristerna i systemet gör att den sammanvägda bedömningen av bedömningsområdet är att det inte är tillfredsställande. När det gäller relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen anser bedömargruppen att målet är uppfyllt. Lärosätet redovisar i självvärderingen hur detta säkerställs.

För kunskapsformen Färdighet och förmåga visar underlagen att utbildningen är organiserad i tre delar: ämnesstudierna och de ämnesdidaktiska studierna, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen. Progressionen framstår som väl organiserad för att ge studenterna möjlighet att tillvarata, systematisera och reflektera över egna erfarenheter i relation till relevanta forskningsresultat. Studenterna arbetar med att planera, genomföra och utvärdera undervisning i varje kurs i den verksamhetsförlagda utbildningen.

När det gäller kunskapsformen Värderingsförmåga och förhållningssätt behandlar vissa kurser explicit mänskliga rättigheter och barnets rättigheter enligt barnkonventionen. Förmågan att göra bedömningar med särskilt beaktande av hållbar utveckling skrivs dock fram svagt.

Utbildningen beaktar, kommunicerar och förankrar ett jämställdhetsperspektiv. Utgångspunkten för detta arbete är skolans värdegrund. Ett styrkeområde är att utbildningen följs upp på ett systematiskt sätt, och uppföljningen leder till utvecklingsarbeten vid behov. Lärosätet arbetar på olika sätt för att stötta studenterna att genomföra utbildningen inom den planerade studietiden. Bedömargruppen ser ett behov av mer stöd till studenterna under de första terminerna där också de flesta avhoppet sker. Vidare ser bedömargruppen att lärosätet behöver analysera kvarvarande i relation till om studenterna väljer att läsa stora delar av utbildningen nätbaserat eller på campus.

Bedömargruppen identifierar tre utvecklingsområden inom detta bedömningsområde. Det första berör ämnesdidaktiken, som riskerar att hamna i skymundan. Anledningen till detta är att kurserna i den utbildningsvetenskapliga kärnan och i den verksamhetsförlagda utbildningen knyts samman tydligare än vad ämneskurserna och den verksamhetsförlagda utbildningen gör. Det andra utvecklingsområdet rör balansen mellan de nätbaserade och campusbaserade undervisningsformerna. Andelen campusbaserad undervisning framstår som låg, vilket studenterna ser som ett kvalitets- och motivationsproblem. Det tredje utvecklingsområdet är att säkerställa att studenterna i det pedagogiska arbetet kan göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter, hållbar utveckling inräknat.

Bedömargruppen vill också lyfta fram två goda exempel. Det första är den visuella gestaltning i form av film som visar hur undervisning kan utvecklas. Detta gör studenterna efter att de i sin avslutande verksamhetsförlagda utbildning har tagit ett helhetsansvar för att planera, genomföra och utvärdera ett lärandeobjekt. Det exemplet andra är hur lärosätet arbetar för att stödja både män och kvinnor att

stanna kvar i utbildningen.”

Uppföljning av bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat

Bedömning i uppföljningen: *Tillfredsställande*

Lärosätets analys av orsakerna till den ifrågasatta kvaliteten bedöms som tillfredställande och de åtgärder som redovisas i åtgärdsredovisningen bedöms som rimliga och ändamålsenliga.

Sammantaget anser bedömarna att de vidtagna åtgärderna ger tillräckliga förutsättningar för att lärosätet ska kunna säkra hög kvalitet i utbildningen.

Bilaga 2

Lärosätets åtgärdsredovisning

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Åtgärdsredovisning vid uppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Lärosäte: **Högskolan Dalarna**

Yrkesexamen: **Grundläraresexamen – inriktning årskurs F–3**

Mallen för åtgärdsredovisning ska användas av lärosäten vars utbildningars kvalitet har blivit ifrågasatt i UKÄ:s utbildningsutvärdering. Mallen består av de bedömningsområden som ingår i utbildningsutvärdering:

- **Förutsättningar**
- **Utformning, genomförande och resultat**
- **Studentperspektiv**
- **Arbetsliv och samverkan**

Mallen ska användas för de bedömningsområden som erhållit omdömet Inte tillfredsställande. Vilket eller vilka bedömningsområden som inte bedömts som tillfredsställande framgår av UKÄ:s beslut och bedömggruppens yttrande. För de bedömningsområden som bedömts som tillfredsställande ska inte någon redovisning göras.

Instruktioner för uppföljning finns på UKÄ:s webbplats och i dokumentet *Vägledning för uppföljning av utbildningar med ifrågasatt kvalitet* (UKÄ 2018). För information om de bedömningsområden som ingår i utbildningsutvärdering, se *Vägledning för utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå* (UKÄ 2016, reviderad 2018).

- Åtgärdsredovisningen indelas i enlighet med rubrikerna som anges nedan. Eventuella underrubriker kan lärosätet fritt besluta om.
- Lärosätet ombeds att först redovisa sin **analys** av bristerna och sedan en **redogörelse av de åtgärder** som genomförts i relation till bristerna.
- Lärosätet ombeds att endast fokusera på den bedömningsgrund eller del av bedömningsgrund som bedömts ha brister. Eventuella bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder som inte bedömts ha brister behöver inte redogöras för.
- De åtgärder som redovisas i åtgärdsredovisningen ska vara genomförda och ska beskrivas så att de kan relateras till utbildningens tidigare uppläggning.
- Åtgärdsredovisningen ska kunna stå för sig själv, dvs. den ska inte inkludera länkar. Nya eller reviderade kursplaner och utbildningsplaner bör laddas upp i UKÄ Direkt. Alla källor ska vara tillgängliga för bedömggruppen vid förfrågan.
- Om åtgärdsredovisningen relaterar till åtgärder som gäller lärar- eller handledarresurser ska tabell över personal fyllas i som bilaga till åtgärdsredovisningen.

- Redovisningen för bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat ska inte överstiga 16 000 tecken (med blanksteg), exklusive mallens rubrik och inledande text. För övriga bedömningsområden gäller max 8 000 tecken (med blanksteg) per bedömningsområde, exklusive mallens rubrik och inledande text. Mallens formgivning och marginaler ska inte ändras.
- Åtgärdsredovisningen och eventuella bilagor laddas upp och registreras i UKÄ Direkt senast det datum som angetts i UKÄ:s beslut. Se Användarmanual för UKÄ Direkt.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för åtgärder som relaterar till relevanta bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts. Relatera till ifylld och bilagd tabell över personal om relevant.

Bedömningsområdet Förutsättningar innehåller följande bedömningsgrunder:

Personal: Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Utbildningsmiljö: Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Direkt efter att Högskolan Dalarna (HDA) tagit del av bedömargruppernas yttrande och UKÄ:s beslut angående högskolans ifrågasatta examenstillstånd, tillsatte rektor en särskild styrgrupp med uppgift att leda och kvalitetssäkra arbetet med åtgärdsplaner och åtgärdsredovisning i dialog med företrädare för respektive utbildning. Styrgruppen består av chefen för Akademin Utbildning, hälsa och samhälle, chefen för avdelningen Utbildningsvetenskap, utvecklingsledaren för lärarutbildningsområdet, ordföranden för Områdesnämnden utbildningsvetenskap, ämnesföreträdaren för Pedagogiskt arbete samt en företrädare för Rektorsfunktionen.

Det första som styrgruppen företog sig var att i dialog med berörda chefer inom lärarutbildningens ledningsgrupp (se självvärderingens inledande beskrivning) ta fram en kompetensförsörjningsplan som svarar mot de personalbehov som identifierats på kort såväl som lång sikt inom berörda utbildningar. Detta analysarbete av befintliga lärarresurser i relation till identifierade behov resulterade i två former av konkreta rekryteringssatsningar, en intern och en extern.

Den interna satsningen kan ses som ett direkt svar på bedömargruppens uppmaning att bättre utnyttja den vetenskapliga kompetens som redan finns inom HDA. Riktade meriteringsuppdrag bestående av minst 40 % undervisning/kursutveckling inom respektive utbildning och minst 40 % forskning/kompetensutveckling med direkt anknytning till undervisningsuppdraget utlystes internt under våren 2019. Behöriga att söka dessa uppdrag var tillsvidareanställda lärare med en doktorsexamen av relevans för något av ämnesområdena matematikdidaktik, svenska med didaktisk inriktning eller det förskolepedagogiska området. Inom matematikdidaktik har tre sådana meriteringsuppdrag tillsatts för perioden 2020–2022 med möjlighet till ytterligare två års förlängning. Ytterligare ett meriteringsuppdrag under samma period har tillsatts inom svenska med didaktisk inriktning. Även om dessa personer hade en grundanställning vid lärosätet sedan tidigare, innebär denna satsning en tydlig förstärkning då deras undervisningsuppdrag nu fokuseras till

grundläroarutbildningen samtidigt som utbildningens vetenskapliga grund stärks genom de riktade forskningsansatserna.

Parallellt med denna interna satsning på kombinerade undervisnings- och forskningsuppdrag, har HDA genomfört en samordnad extern rekryteringssatsning mot identifierade kompetensbehov inom såväl förskolläroar- som grundläroarutbildningarna. Mot grundläroarutbildningen utlystes såväl professorer som lektorat i svenska med didaktisk inriktning respektive matematikdidaktik. Denna rekryteringssatsning har hittills resulterat i att två nya professorer i svenska med didaktisk inriktning har anställt med start från höstterminen 2020. Den ena är disputerad i litteraturvetenskap och har mångårig erfarenhet av undervisning som lektor i svenskdidaktik samt lednings- och utvecklingsarbete inom läroarutbildningar vid andra lärosäten. Den andra är disputerad i pedagogik med en avhandling om litteraturundervisning och har även hon en gedigen erfarenhet av lednings- och utvecklingsarbete inom läroarutbildningsområdet. Vidare har ytterligare en lektor i svenska med didaktisk inriktning anställt med start under höstterminen 2020, även hon med kompetens inom det litteraturvetenskapliga området. I ämnet matematikdidaktik har den externa rekryteringssatsningen resulterat i att en gästprofessor på 20% har anställt under vårterminen 2020 med uppgift att stärka ämnesmiljön i matematikdidaktik.

För att även stärka den mer långsiktiga kompetensförsörjningen har beslut fattats om att avsätta interna medel för att kunna anställa sex nya doktorander med start hösten 2020 för forskarutbildning i pedagogiskt arbete. Tre av dessa finansieras inom ramen för forskningsanslaget och ytterligare tre finansieras genom strategiska satsningar inom läroarutbildningsområdet (se bifogat beslut). I den utlysning som gjorts efterlyses särskilt ansökningar med inriktning mot svenskämnets didaktik, såväl läs- och skrivundervisning som litteraturdidaktik, och minst tre av anställningarna kommer att riktas mot dessa prioriterade områden.

Sammantaget betyder dessa interna och externa satsningar på att stärka den vetenskapliga kompetensen mot framför allt undervisningsämnena svenska och matematik att följande personalresurser har tillkommit sedan den ursprungliga personaltabellen lämnades in senvåren 2018.

Matematik: tre interna meriteringstjänster. Dessutom har tidigare satsningar på att forskarutbilda befintlig personal kommit till en slutfas. En av adjunkterna disputerade i januari 2020 och ytterligare två beräknas disputerade vid årsskiftet 2020–21. Ytterligare två lärare som varit tjänstlediga för doktorandstudier kommer att återgå i tjänst efter disputation under 2020. I jämförelse med 2018 års läroarresurser har andelen ämnesundervisning utförd av disputerade lärare ökat från två disputerade på 19 % respektive 37 % till fyra disputerade på 47 % (AT), 42 % (MCN), 34 % (JJ), 21 % (E-LE) i matematikdidaktik.

Svenska: en intern meriteringstjänst, två professorer och en lektor med litteraturdidaktisk inriktning. Dessutom har en lektor anställt i pedagogiskt arbete som disputerat i nordiska språk, men som även kommer att undervisa inom grundläroarutbildningens kurser i svenska, inklusive handledning av examensarbeten, redan under vårterminen 2020. I jämförelse med 2018 års läroarresurser har andelen ämnesundervisning utförd av disputerade lärare ökat från två disputerade på 34 % respektive 8 % till fem disputerade på 35 % (MN), 25 % (ES), 20 % (EH), 15 % (AL), samt 10 % (LB).

Förutom en tydlig utökning från 2018 till 2020 av andelen ämnesundervisning utförd av disputerade lärare, har HDa även vidtagit åtgärder för att säkerställa att den vetenskapliga lärarkompetensen bättre kommer alla studerande till del. Bland annat har de utvecklingsprojekt som programansvariga drivit tillsammans med kursansvariga för att utveckla arbetsformerna, på campus såväl som via nätet, lett till att fler föreläsningar med efterföljande seminariediskussioner genomförda av forskande lärare schemalagts inom ämneskurserna. Detta gör att studenterna nu får möta en större variation av undervisande lärare som besitter såväl vetenskaplig som professionsrelaterad kompetens och som kan koppla undervisningens innehåll till pågående forskningsprojekt vid HDa. Detta betyder också att kontakttiden mellan studenter och lärare genrellt har ökat i utbildningen.

För att säkerställa att den kraftigt höjda ambitionsnivån vad gäller den vetenskapliga och professionsinriktade lärarkompetensen inom utbildningen bibehålls och utvecklas har lärosätet infört återkommande bemanningsdialoger mellan programansvariga och berörda avdelningschefer inför såväl som efter varje termin. Frågan om att säkerställa en för utbildningen ändamålsenlig bemanning i samtliga kurser blir på så vis en del av det systematiska och programövergripande kvalitetsarbetet, och inte bara en fråga för närmaste linjechef.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för åtgärder som relaterar till relevanta bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts.

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat innehåller följande bedömningsgrunder:

Måluppfyllelse av kunskapsformen kunskap och förståelse: Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas

Mål 1: visar sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen.

Mål 2: visar kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Måluppfyllelse av kunskapsformen färdighet och förmåga: Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas

Mål 3: visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevant forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet.

Mål 4: visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt.

Mål 5: visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling.

Måluppfyllelse av kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt: Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas

Mål 6: visar förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Jämställdhet: Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling: Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling: Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Mål 2: - visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen

Som framgår av den tidigare inlämnade självvärderingen har HDa tolkat detta examensmål (2) som kunskapsdelen i den nyckelkompetens vi benämner vetenskaplig kompetens, medan examensmål 3 ger uttryck för centrala färdigheter och förmågor som den studerande förväntas utveckla på basis av denna kunskap. Av denna anledning behandlades dessa två examensmål gemensamt i självvärderingen under benämningen vetenskaplig kompetens, ett tillvägagångssätt som även tillämpas i denna åtgärdsredovisning.

I bedömargruppens yttrande framgår att man ser positivt på HDa:s ambition att i utbildningens samtliga kurser inkludera moment som är knutna till utvecklingen av vetenskaplig kompetens, såsom den beskrivs i självvärderingen, samt att dessa inslag breddas och fördjupas genom utbildningen. Bedömargruppen menar dock att det saknas ”konkreta exempel på i vilka kurser detta sker, och på hur den vetenskapliga kompetensen examineras”.

HDa har tagit till sig denna kritik och tillsatte omgående en arbetsgrupp under ledning av programansvariga bestående av kursansvariga för utbildningens samtliga UVK- och VFU-kurser samt företrädare för de ingående ämnesstudierna, med det specifika uppdraget att utifrån en analys av programmets kurser utveckla och förtydliga progressionen av den vetenskapliga kompetensen genom hela utbildningen. Detta kollegiala utvecklingsarbete har resulterat i en progressionsplan i form av en matris som tydliggör hur de studerande ges förutsättningar att utveckla dessa kunskaper, färdigheter och förhållningssätt, samt på vilket sätt vi som lärosäte kan säkerställa att alla delar av den vetenskapliga kompetensen uppnås genom ändamålsenliga examinationsformer. Då progressionsmatrisen över den vetenskapliga kompetensen omfattar alla kurser i programmet och är 14 sidor lång ges här exempel på hur denna kompetens behandlas i några av utbildningens inledande kurser.

Kurs/Termin	Lärandemål	Undervisning/lärandeaktiviteter	Examination
<p><i>Skolväsendets historia och samhällsuppdrag i grundskolans åk F-6, 15 hp</i></p> <p>Termin 1</p>	<p>[... visa] förståelse för innebörden i och värdet av ett vetenskapligt förhållningssätt i läraryrket samt grundläggande förmåga att betrakta skolväsendets samhällsuppdrag ur olika perspektiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - visa förmåga att inta ett vetenskapligt förhållningssätt gentemot verksamheten i förskoleklass och grundskola - visa grundläggande förmåga i vetenskapligt skrivande 	<p>Föreläsningar och seminariediskussioner som ger studenterna en introduktion till vetenskaplighet för läraryrket och till utbildningsvetenskaplig forskning. Exempel på begrepp som introduceras och diskuteras: vetenskapligt förhållningssätt, beprövad erfarenhet, evidens, forskningsbaserat arbetssätt, etiska överväganden, kvalitativ/kvantitativ analys.</p> <p>Workshops och uppgifter som ger en introduktion till vetenskapligt skrivande, skillnader mellan olika textgenrer och ett kritiskt förhållningssätt. Studiegruppsarbete med textproduktion och peer review (referat, plagiat, sammanfattningar, presentationer, enklare rapport).</p>	<p>Muntliga examinationer, individuellt och i grupp.</p> <p>Skriftlig rapport med kritisk analys av skolans samhällsuppdrag utifrån olika teoretiska perspektiv.</p>
<p><i>Svenska 1 för grundlärare F-3: Barns språkutveckling, språklig variation samt barn- och ungdomslitteratur, 15 hp</i></p> <p>Termin 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - redogöra för centrala teorier om barns språkutveckling - använda grundläggande grammatiska och fonetiska begrepp för att analysera barns språk - visa förmåga att självständigt tala och skriva i olika genrer på väl fungerande svenska 	<p>Föreläsningar och seminariediskussioner som behandlar teorier om barns språkutveckling och språklig variation, litteraturvetenskap med fokus på barn- och ungdomslitteratur. Studenterna får möjlighet att med stöd tillgodogöra sig forskning och beprövad erfarenhet kopplad till ämnesstudierna.</p> <p>Studenterna får vid schemalagda heldagar med föreläsning, seminarium och workshop möta aktiva forskare inom språk- och litteraturvetenskap och sva.</p> <p>Föreläsning, seminarium och studiegruppsarbete där studenterna får utveckla sin förståelse för vad ett vetenskapligt analysverktyg kan vara och hur det kan användas.</p> <p>Föreläsning, seminarium och studiegruppsarbete för att utveckla förståelse av olika typer av texter som ger möjlighet att skriva tematiserad text (referenshantering, plagiat, litteratursökning med stöd av Bibliotekspersonal)</p>	<p>Skriftliga och muntliga examinationer där de studerande ska visa att de kan förhålla sig till de teorier som introduceras i kursen samt använda centrala begrepp vid analys. Vidare ställs krav på progression vad gäller förmågan till vetenskapligt skrivande, såsom referenshantering.</p>
<p><i>Matematik 1 a och b för grundlärare F-3, 7,5 + 7,5 hp</i></p> <p>Termin 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - redogöra för vetenskapliga teorier och forskningsrön som behandlar hur elever i årskurs F-3 kan utveckla sina matematiska kunskaper - redogöra för vetenskapliga teorier och forskningsrön som behandlar matematikämnet didaktik 	<p>Föreläsningar och seminariediskussioner som behandlar matematikdidaktisk forskning. Studenterna ges möjlighet att ompröva sin egen syn på, och erfarenhet av, matematik utifrån aktuell forskning.</p> <p>Studenterna möter aktiva forskare i matematikdidaktik under föreläsningar och seminarier.</p> <p>Fältstudier med utgångspunkt i matematikdidaktisk forskning.</p>	<p>Skriftlig och muntlig examination av förståelsen för de teorier som studerats i kursen.</p> <p>Muntlig redovisning av klassrumsobservation. Sammanfattning av vetenskaplig artikel.</p>
<p><i>Didaktik och ledarskap i grundskolans åk F-6 (inkl. VFU), 15 hp</i></p> <p>Termin 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - visa kunskap om teorier om pedagogiskt ledarskap utifrån ett historiskt, interkulturellt och yrkesetiskt perspektiv - visa kunskap om didaktiska teorier och om hur matematik- och svenskundervisning kan konstrueras för elever i grundskolans årskurs F-3 - visa grundläggande förmåga att använda observation som vetenskaplig metod - visa grundläggande förmåga att skriva en vetenskaplig text 	<p>Föreläsningar och seminarier för att utveckla studentens kunskaper om begrepp till stöd för ett professionellt lärarskap, vetenskapligt förhållningssätt i relation till professionellt omdöme, och om att kritiskt granska forskningsresultat i förhållande till elevgrupps ålder.</p> <p>I kursen fokuseras relationen mellan den beprövade erfarenheten och den vetenskapliga grunden, bl.a. genom nära samverkan mellan VFU-handledare och HFU-lärare, med fokus på undervisning i svenska och matematik.</p> <p>Observation som metod introduceras genom föreläsning och seminariediskussion. Studenten provar metoden genom att genomföra ett antal observationer med fokus på pedagogiskt ledarskap under kursens VFU-period.</p> <p>Föreläsning om vetenskapligt skrivande, undervisning genom processkrivande och konstruktiv feedback. Skrivande till stöd för reflektion över yrkesetiska överväganden i relation till didaktiska och vetenskapliga svar.</p>	<p>Muntlig presentation av vetenskapliga resultat med hjälp av relevanta vetenskapliga begrepp och i relation till yrkesetiska överväganden.</p> <p>Loggskrivande med koppling till kursens litteratur.</p> <p>Observationsrapport med fokus på metoddiskussion.</p>

Progressionen av de studerandes vetenskapliga kompetens fortsätter sedan på liknande sätt genom hela utbildningen för att slutligen uppnås och examineras i kurserna *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* samt *Examensarbete del 1* och *del 2*. Då dessa kurser har reviderats för att ytterligare tydliggöra måluppfyllelsen av detta examensmål, har även kursplanerna reviderats och bifogas i sin helhet. Vi vill dock först peka på ytterligare ett par exempel där utvecklingsarbetet med

ovanstående progressionsmatrix har resulterat i att kvantitativ metod blivit mer synligt i programmets kurser. Exempelvis har ett moment i kursen *Sociala relationer* lagts in där studenterna får undervisning i att analysera och tolka statistiskt material. Detta följs sedan upp i *Matematik 2* där en noggrannare genomgång görs av olika typer av statistik och studenterna får träna på att konstruera, analysera och tolka enkäter utifrån kvantitativa metoder. Vi vill också nämna den för inriktning F-3 specialinriktade kursen *Text, kommunikation och lärande i en mångkulturell skola* som har ett tydligt fokus på vetenskaplig metod och studenternas förmåga att använda metoder för analys av multimodala texter. Även om denna progressionsplan tagits fram av en särskild arbetsgrupp under ledning av programansvariga, vill vi betona att detta är ett resultat av ett kollegialt utvecklingsarbete som har förankrats vid regelbundna programmöten med alla kursansvariga under hösten 2019 och våren 2020.

I anslutning till detta examensmål (2) ifrågasätter bedömargruppen utbildningens ”system med tre roller i det självständiga arbetet: handledare, medbedömare och examinator. Bedömargruppen anser att systemet brister i både genomförande och examination.” HDa har tagit till sig även av denna kritik och tillsatte omgående ytterligare en arbetsgrupp med uppgift att ta fram en reviderad modell för genomförandet av det självständiga arbetet inom grundläroprogrammet bestående av endast två roller: handledare och examinator. För att säkerställa att UVK-kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* (7,5 hp) och de två examensarbetskurserna (om sammanlagt 30 hp) bildar en sammanhållen helhet, utgörs denna arbetsgrupp av kursansvariga för dessa tre kurser. Eftersom de självständiga arbetena genomförs inom ramen för de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna har arbetsgruppen fört fortlöpande diskussioner med en större referensgrupp bestående av ansvariga för de sju ämnesdidaktiska inriktningar inom vilka examensarbetena kan genomföras (svenska, matematik, engelska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen/teknik, bild eller idrott och hälsa).

Detta arbete har resulterat i en modell där den studerande redan under vetenskapsteorikursen (som läses terminen före det självständiga arbetet) möter ansvarig för den ämnesdidaktiska inriktning inom vilket arbetet kommer att genomföras. På så vis kan den studerande tidigt börja sätta sig in i och analysera tidigare forskning som använt sig av såväl kvantitativa som kvalitativa forsknings-metoder. Även denna arbetsgrupp har tagit fram detaljerade progressionsscheman vilka veckovis visar genom vilka lärandeaktiviteter de studerande ges förutsättningar att utveckla, och genom vilka examinationsformer de förväntas visa, att de uppnått lärandemålen. Nedan visas hur kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning*, 7,5 hp, nu genomförs och examineras:

Kursvecka 1 På vetenskaplig grund	Kursvecka 2 Den evidensbaserade skolan	Kursvecka 3 Kvalitativ metod i utbildningsvetenskaplig forskning	Kursvecka 4 Kvantitativ metod i utbildningsvetenskaplig forskning	Kursvecka 5 Teorins roll i examensarbetet samt examination
<p>Under veckan läggs fokus på vad som kännetecknar vetenskaplig kunskap och vetenskaplig verksamhet. I samband med detta kommer olika vetenskapsfilosofiska inriktningars syn på vetenskaplig kunskap och verksamhet att diskuteras, där positivismen jämförs med hermeneutiken och fenomenologin. Vi kommer under veckan även att koppla till pågående samhällsdebatt om vårt förhållningssätt till fakta och vetenskapliga argument samt vikten av att vara källkritisk.</p> <p>Innehållet för veckan behandlas under ett litteraturseminarium samt genom en studiegruppsuppgift. Studiegruppsuppgiften är en övning i att läsa och sammanfatta innehåll i vetenskapliga artiklar innehållande både kvalitativa och kvantitativa metodansatser.</p>	<p>Under veckan diskuteras och problematiseras begrepp som <i>beprövad erfarenhet</i>, <i>skola på vetenskaplig grund</i> samt <i>evidensbaserad praktik</i>. I samband med detta innehåll behandlas mer praktiska forskningsansatser med utgångspunkt i fenomenografi och aktionsforskning.</p> <p>Innehållet för veckan behandlas under ett litteraturseminarium samt genom redovisning av en studiegruppsuppgift. Studiegruppsuppgiften är en övning i att formulera syfte och frågeställningar för en kvalitativ respektive kvantitativ studie.</p>	<p>Under veckan läggs fokus på kvalitativ metod i utbildningsvetenskaplig forskning. Ett särskilt fokus läggs på de kvalitativa forskningsansatserna diskursanalys och etnografi. Under veckan diskuteras fördelar och nackdelar med olika metoder för datainsamling i en kvalitativ studie, hur kvalitativ analys kan genomföras samt vilka etiska överväganden som är viktiga att göra i samband med kvalitativa studier.</p> <p>Innehållet för veckan behandlas under ett litteraturseminarium samt genom redovisning och diskussion av en studiegruppsuppgift. Uppgiften är en övning i kvalitativ analys.</p>	<p>Under veckan läggs fokus på kvantitativ metod i utbildningsvetenskaplig forskning. Fördelar och nackdelar med olika metoder för datainsamling för en kvantitativ studie diskuteras samt hur analys av kvantitativa data kan genomföras. Slutligen diskuteras vilka etiska överväganden som är viktiga att göra i samband med kvantitativa studier.</p> <p>Innehållet för veckan behandlas under ett litteraturseminarium samt genom redovisning av en studiegruppsuppgift. Studiegruppsuppgiften är en övning i att planera en kvantitativ enkätstudie.</p>	<p>Under veckan läggs fokus på teorins roll i utbildningsvetenskaplig forskning samt för kommande examensarbete. Innehållet för veckan behandlas under ett litteraturseminarium samt genom redovisning av en enskild uppgift. Den enskilda uppgiften är en övning i att formulera syfte och frågeställningar utifrån två olika teoretiska perspektiv.</p> <p>Under veckan kommer du även att få arbeta med kursens större examinerande uppgift där du får genomföra en granskning av en vetenskaplig publikation. Utvald vetenskaplig publikation är en avhandling i vilken författaren använt sig av både kvalitativa och kvantitativa metoder för datainsamling.</p>

HDA instämmer i bedömargruppens analys att ”såväl handledning som examination av självständiga arbeten på avancerad nivå kräver en hög vetenskaplig kompetens om studenterna ska få förutsättningar för att nå målen om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder”. Även om detta examensmål i huvudsak behandlas och examineras i kursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* (reviderad kursplan bifogas), vilken undervisas och examineras av disputerade lärare med hög vetenskaplig kompetens, har HDA nu infört som minimikrav att inte bara examinator utan även handledare för självständiga arbeten på avancerad nivå ska vara disputerade inom för ämnesinriktningen relevant område. Detta säkerställs genom att de studerande tidigt lämnar in önskemål om vilket ämnesdidaktiskt område de vill genomföra sitt självständiga arbete inom så att vetenskapligt kompetenta handledare kan fördelas i god tid.

Som beskrivs under bedömningsgrunden Personal ovan, har HDA genom både extern nyrekrytering och intern omfördelning väsentligen förstärkt handledarkompetensen i relation till utbildningens omfattning. Detta gäller framför allt handledarresurserna inom ämnesinriktningarna svenska och matematik, som närmast har fördubblats.

I vårt analysarbete har vi dock kommit fram till att det inte räcker att ställa höga krav på vetenskaplig kompetens på enskilda handledare och examinatorer för att säkerställa hög måluppfyllelse i de studerandes självständiga arbeten. För att komma tillrätta med de brister som bedömargruppen identifierat en del av de slumpvis utvalda självständiga arbeten som utgjorde bedömningsunderlag (bl.a. metodanvändning, vetenskaplig grund, argumentation), har vi sett ett behov av att även utveckla våra interna kollegiala arbetsformer. I syfte att ytterligare stärka handledarkompetensen och skapa en tydligare samsyn kring tillämpning av vetenskapliga metoder och andra kravnivåer i samband med

bedömning, har HDA instiftat särskilda handledarkollegier inom var och en av de sju ämnesinriktningar som ingår i vår grundläroutbildning (svenska, matematik, SO, NO/teknik, engelska, bild och idrott och hälsa). Dessa handledarkollegier leds var och ett av en forskningsaktiv lärare med hög vetenskaplig kompetens inom respektive ämnesdidaktiskt område. Eventuellt nytillkomna och relativt juniora handledare tilldelas en mer erfaren handledare som mentor.

Ytterligare kvalitetssäkrande åtgärder som har vidtagits i den reviderade modellen för genomförandet av det självständiga arbetet är bl.a. införandet av fler avstämningpunkter under arbetets gång, vilka även är obligatoriska och examinerande. T.ex. innehåller kursen *Examensarbete del 1* tre examinerande moment: ett första efter genomförd forskningsbakgrund och förslag till syfte och frågeställning (vecka 6), ett andra efter beskrivning och motivering av teoretiskt perspektiv (vecka 8), och ett tredje efter beskrivning och motivering av metod, material och etiska överväganden. Under kursen *Examensarbete del 2* sker på liknande sätt regelbundna avstämningar inom respektive handledarkolegium enligt ett programgemensamt schema. För att säkerställa att de studerandes självständiga arbeten har förutsättningar att uppnå lärandemålen och kvalitetskraven, genomförs ytterligare ett samråd mellan handledare och examinator även under kursvecka sju i samband med inlämning av text till ventilerings.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för de åtgärder som relaterar till relevanta bedömningsgrunder eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts.

Bedömningsområdet Studentperspektiv innehåller följande bedömningsgrund:

Studentperspektiv: Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Redovisa analys av bristerna i utbildningen i relation till bedömningsområdet och redovisa åtgärder vidtagna för att avhjälpa bristerna. Analysera och redogör endast för de åtgärder som relaterar till bedömningsgrunden eller delar av bedömningsgrunder. Tydliggör vad som är nytt i relation till tidigare självvärdering och vilka konkreta förändringar som har genomförts.

Bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan innehåller följande bedömningsgrund:

Arbetsliv och samverkan: Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.